

nr 12

VÄSTERNORRLANDS LÄNS LANDSTING
Inkom: 2014 -10- 06
Dnr:

Motion till Landstingsfullmäktige.

2014-10-05

Komplettera redovisningen av vårdköer med en bild av allt som också görs.

Vår sjukvård måste klara av att hålla nere väntetider och ha en god tillgänglighet. Lyckas inte det så riskerar vi en situation då de som har bäst ekonomi och hälsa inte längre vill delta i finansieringen av en solidarisk sjukvård. Men den risken finns i lika stor utsträckning om vi enbart mäter och redovisar det vården ännu inte gjort. En tydlig bild av sjukvården de senaste 10-15 åren är att folk står i kö av olika slag, den bilden behöver kompletteras med att visa i fall det totalt sett görs mer eller mindre inom sjukvården, får vi ut mer eller mindre per insatt krona osv. Därför behövs en helhetsbild av vad som görs i form av besök och behandlingar.

För att få en god tillgänglighet i sjukvården är ett (av många) mål att alla som ringer till Primärvården ska få svar på telefon samma dag (dvs 100%). Det målet, och alla andra, mäts enbart genom att redovisa hur stor andel i % som vården inte klarat av att sköta i rätt tid.

Här är ett exempel på hur det sätts att mäta redovisas till politiker och medborgare:
En Hälsocentral får i genomsnitt 100 samtal per dag år 2010, och besvarar 89 st. Det är en måluppfyllelse på 89%. Samma Hälsocentral får 126 samtal per dag i genomsnitt år 2013, och besvarar 103 av dessa, måluppfyllelsen är då 82%.

Eftersom mätningen enbart gäller andel besvarade samtal av alla som rings, så beskrivs det som en försämring av tillgängligheten på telefon. Trots att det var 14 fler som fick svar samma dag. Orsaken ligger i att det ringdes in 26 fler än vad det gjorde tre år tidigare, så sett enbart till %-andelen besvarade av alla samtal som ringdes så kan det se ut som en försämring.

Men: Samtalen in har ökat med 26%.

Och: Antalet besvarade har ökat med ca 16% på tre år, vilket borde redovisas som en tydlig förbättring (om det nu är bra med en massa nya telefonsamtal till Primärvården).

I t.ex. Landstingets årsrapport för 2013 redovisas andelen besvarade samtal på ovan beskrivna sätt. Vi politiker får det i våra handlingar, medborgarna får samma information via medierna. En tabell finns som bilaga till denna motion.

För att förstå helheten om hur telefontillgängligheten utvecklats behöver vi även veta det faktiska antalet telefonsamtal som gjorts till primärvården, och hur många av dem som besvarades samma dag. Så här såg det ut:

Totalt så ringdes det drygt 146 000 fler samtal år 2013 jämfört med 2010, en ökning på 26%.

Av dessa besvarades nästan 82 000 fler samtal år 2013, ökningen var 17%.

Det är alltså en enorm ökning av antalet telefonsamtal till Primärvården, min slutsats är att personalen arbetar hårt för att hinna ta emot alla, men inte lyckas fullt ut.

Vad vi politiker borde göra är att fundera på varför samtalen ökat så enormt. Vad är det som är bra med det, och vad är det som är dåligt? Visar ökningen på ett effektivare sätt att hantera Västerbottningarnas vårdbehov eller inte?

Men det gör vi inte i fullmäktige, däremot har vi beslutat om en regel som drar ner ersättningen till Hälsocentraler och sjukstugor som inte når 100% telefontillgänglighet, helt utan hänsyn till hur många fler samtal som hanteras år efter år.

Samtliga mål inom vårdgarantin redovisas på liknande sätt, det enda som mäts är %-andelen som inte fått besök eller behandling i tid. Det görs aldrig någon jämförelse med vad som också faktiskt har gjorts på de kontrollerade områdena. Det är inte rimligt.

För att medborgarna som är de yttersta uppdragsgivarna, samt patienter och politiker i sina roller, ska få en vettig bild av vad sjukvården gör och inte gör, så behöver alla en helhetsbild av hur sjukvården utvecklas. Vi bör få veta både det som gjorts och det som ännu inte gjorts.

Jag vill själv inte arbeta på ett ställe där uppdragsgivarna enbart mäter det som ännu inte har blivit gjort, utan att ta reda på hur mycket jag gjort på jobbet. Så bör inte heller vårdpersonalen ha det. Därför vill jag att all redovisning av väntetider ska göras komplett genom att visa antal och andel av både vad som gjorts inom väntetiden och vad som tar längre tid.

De enda som gläds åt nuvarande sätt att mäta vad den offentligt finansierade sjukvården åstadkommer är väl de som vill avskaffa offentlig vård, samt de lata oppositionspolitiker som finner det enklast att klaga på en styrande majoritet genom att svartmåla och lyfta fram enbart bristerna i vår sjukvård. Nuvarande redovisning av endast det som ännu inte gjorts ger en felaktig bild av sjukvårdens utveckling.

En förnuftig redovisning gör det förstås inte mindre smärtsamt att få vänta orimligt länge på en behandling av något slag, men kan åtminstone göra det mer begripligt i fall den väntande kan få insikt om att sjukvården faktiskt gör mer och mer för vart år.

Redovisningen av vårdgarantin görs gemensamt med andra Landsting och regioner, genom organisationen Sveriges Kommuner och Landsting, SKL.

Jag vill därför även att vårt Landsting ska arbeta för att SKL ska ändra den gemensamma tillgänglighetsredovisningen så att både hur mycket som har gjorts och vad som inte klarats av inom rätt väntetid redovisas.

Redovisningen av vårdens brister måste kompletteras med vad som också görs i sjukvården, som det nu är skapas en bild av att sjukvården och dess personal försämrar sina resultat år efter år.

Jag föreslår Landstingsfullmäktige besluta att:

- I VLL ska all redovisning gällande vårdgarantiområdena visa antal och andel av både vad som gjorts inom väntetiden och vad som tar längre tid än garantin.
- VLL ska arbeta för att SKL och alla andra Landsting ska göra likadant.

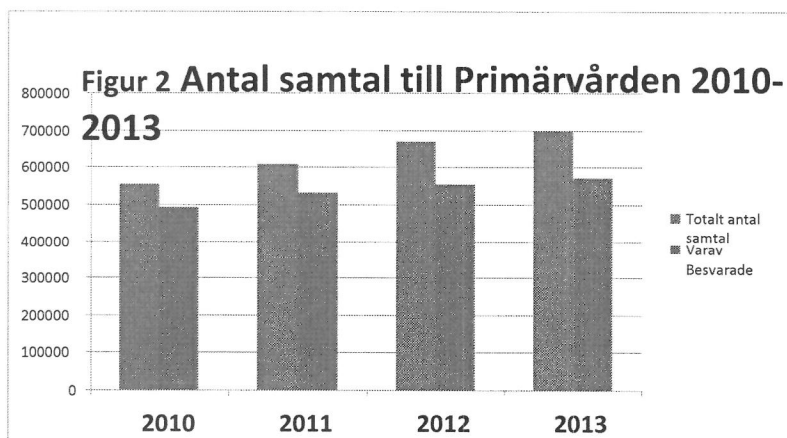
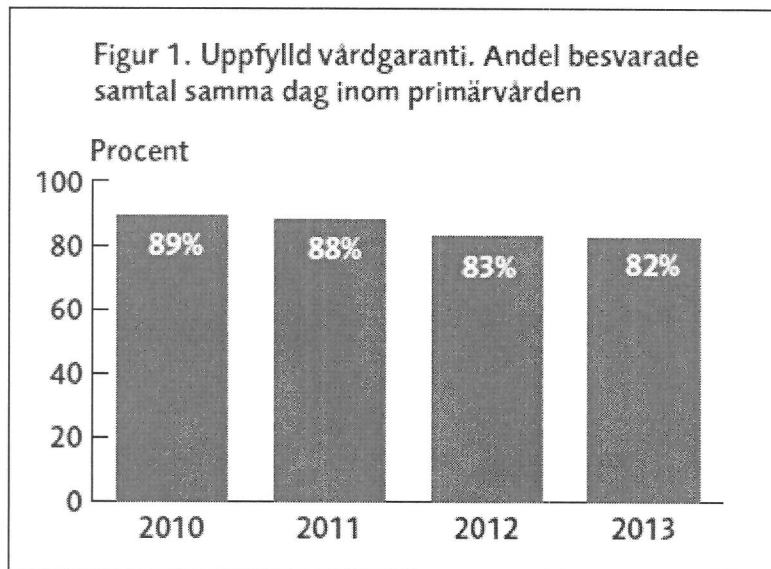

Kjell Bäckman (v)

Bilaga till motionen.

Jämför nedanstående tabeller. De visar nämligen samma sak, de årliga resultaten på målet att få svar samma dag för den som ringer till Hälsocentraler eller sjukstugor i Västerbotten.

Figur 1.

Figur 1 visar på en nedåtgående trend, andelen samtal som besvaras samma dag minskar.

Figur 2 visar på en uppåtgående trend, antalet samtal som rings och som besvaras ökar stadigt. Den visar det faktiska antalet telefonsamtal som gjorts till primärvården, och hur många av dem som besvarades samma dag. Det besvarades nästan 82 000 fler samtal år 2013 jämfört med 2010, ökningen var 17%. Men totalt så ringdes det drygt 146 000 fler samtal år 2013, vilket gör att andelen besvarade samtal var lägre.

År 2009. Samtal in: 504 026.

Besvarade: 394 049. Andel besvarade var: 78%

År 2010. Samtal in: 552 187.

Besvarade: 490 948. Andel besvarade var: 89%

År 2011. Samtal in: 606 631.

Besvarade: 532 155. Andel besvarade var: 88%

År 2012. Samtal in: 668 192.

Besvarade: 597 534. Andel besvarade var: 89%

År 2013. Samtal in: 698 466.

Besvarade: 572 895. Andel besvarade var: 82%